

Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA JEVGENIJA TANČEVA [EVGENI TANCHEV]
SECINĀJUMI,
sniegti 2021. gada 28. janvārī¹

Lieta C-120/19

X

piedaloties:

***College van burgemeester en wethouders van de gemeente Purmerend,
Tamoil Nederland BV***

(*Raad van State* (Valsts padome, Nīderlande) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Bīstamo kravu pārvadājumi – Jēdziens “konstrukcijas prasības” – Nosacījums par to, ka SNG uzpildes stacijai piegādi drīkst veikt tikai ar SNG autocisternām, kas aprīkotas ar karstumizturīgu aizsargizolāciju – Nolīgumi saistībā ar minēto karstumizturīgo aizsargizolāciju – Tiesiskuma prezumpcija attiecībā uz šo nosacījumu

1. Šis Tiesai iesniegtais lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu rada divus atsevišķus jautājumus – viens attiecas uz Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2008/68/EK (2008. gada 24. septembris) par bīstamo kravu iekšzemes pārvadājumiem², konkrētāk, tās 1. panta 5. punkta un 5. panta 1. punkta pareizu interpretāciju, bet otrs – uz efektivitātes principu un ierobežojumiem, kuri dalībvalstu procesuālajiem noteikumiem noteikti ar šo principu. Šie jautājumi ir radušies saistībā ar tādu noteiktu nosacījumu apstrīdēšanu tiesā, kuri ir attiecināmi uz sašķidrinātās naftas gāzes (autogāzes) uzpildes staciju saistībā ar vides atļauju, kurā paredzēts, ka SNG uzpildes stacijai sašķidrinātās naftas gāzes (turpmāk tekstā – “SNG”) piegādi drīkst veikt tikai ar autocisternām, kuras atbilst noteiktām īpašām drošības prasībām. Pirmais jautājums ir par to, vai šie nosacījumi ir saderīgi ar Savienības tiesībām, precīzāk, ar Direktīvu 2008/68, savukārt otrs jautājums attiecas uz šo nosacījumu izpildāmību (vai neizpildāmību), ja tiek konstatēts, ka tie ir pretrunā Savienības tiesībām.

I. Atbilstošās tiesību normas

A. Direktīva 2008/68

2. Direktīvas 2008/68 5. apsvērumā ir paredzēts, ka Eiropas valstu Nolīgumā par bīstamo kravu starptautiskajiem pārvadājumiem ar autotransportu³, Noteikumos par bīstamo kravu starptautiskajiem dzelzceļa pārvadājumiem un Eiropas valstu Nolīgumā par bīstamo kravu starptautiskajiem pārvadājumiem pa iekšējiem ūdensceļiem izklāstīti vienoti noteikumi par drošiem bīstamo kravu starptautiskajiem pārvadājumiem. Šie noteikumi būtu jāattiecina arī uz pārvadājumiem valsts teritorijā, lai visā Savienībā saskaņotu bīstamo kravu pārvadājumu nosacījumus un nodrošinātu kopējā pārvadājumu tirgus darbību.

¹ Oriģinālvaloda – angļu.

² OV 2008, L 260, 13. lpp.

³ Eiropas valstu Nolīgums par bīstamo kravu starptautiskajiem pārvadājumiem ar autotransportu (*ADR*), kas sagatavots Ženēvā 1957. gada 30. septembrī Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas aizgādībā (turpmāk tekstā – “*ADR*”).

3. Turklāt Direktīvas 2008/68 13. apsvērumā ir norādīts, ka katrai dalībvalstij būtu jāsaģlabā tiesības piemērot stingrākus noteikumus pārvadājumiem attiecīgās valsts teritorijā, ko veic ar transportlīdzekļiem, kuri reģistrēti vai tiek ekspluatēti tās teritorijā.

4. Direktīvas 2008/68 22. apsvērumā ir minēts, ka šīs direktīvas mērķi ir nodrošināt saskaņotu drošuma noteikumu vienotu piemērošanu visā Savienībā un valsts teritorijā veiktu pārvadājumu un starptautisko pārvadājumu augsta līmeņa drošumu.

5. Direktīvas 2008/68 1. pantā “Darbības joma” ir paredzēts:

“1. Šo direktīvu piemēro attiecībā uz bīstamo kravu pārvadājumiem pa autoceļiem [...] dalībvalstu teritorijā vai starp dalībvalstīm, tostarp kravu iekraušanu un izkraušanu [...]”.

[..]

5. Dalībvalstis tikai tādu iemeslu dēļ, kas nav saistīti ar drošību pārvadājuma laikā, var reglamentēt vai aizliegt bīstamu kravu pārvadājumus savā teritorijā.”

6. Direktīvas 2008/68 3. pantā “Vispārēji noteikumi” ir paredzēts:

“1. Neskarot 6. pantu, bīstamās kravas nepārvadā, ja tas ir aizliegts ar I pielikuma I.1. iedaļu [...]”.

2. Neskarot vispārējos noteikumus par piekļuvi tirgum vai noteikumus, ko parasti piemēro kravu pārvadājumiem, bīstamo kravu pārvadājumus atļauj, ja ir ievēroti I pielikuma I.1 iedaļā [...] izklāstītie nosacījumi.”

7. 5. pantā “Ierobežojumi ar pārvadājumu drošumu saistītu iemeslu dēļ” ir paredzēts:

“1. Ar pārvadājuma drošumu saistītu iemeslu dēļ dalībvalstis var piemērot stingrākus noteikumus, izņemot konstrukcijas prasības, attiecībā uz bīstamo kravu pārvadājumiem valsts teritorijā, ko veic ar transportlīdzekļiem, vagoniem un iekšējo ūdensceļu kuģiem, kuri reģistrēti vai laisti ekspluatācijā tās teritorijā.”

8. I pielikuma “Pārvadājumi ar autotransportu” I.1 iedaļā (ADR) ir paredzēts:

“ADR A un B pielikums [...], saprotot, ka vārdus “Līgumslēdzēja puse” vajadzības gadījumā aizstāj ar vārdu “dalībvalsts”.”

B. Eiropas valstu Nolīgums par bīstamo kravu starptautiskajiem pārvadājumiem ar autotransportu

9. ADR A pielikuma 1.2.1. sadaļā (“Definīcijas”) ir paredzētas šādas definīcijas:

““Sašķidrināta naftas gāze (SNG)” ir zema spiediena sašķidrināta gāze, ko veido viens vai vairāki viegļie ogļūdeņraži, kam piešķirti tikai ANO Nr. 1011, 1075, 1965, 1969 vai 1978 un kas pārsvarā sastāv no propāna, propēna, butāna, butāna izomēriem, butēna ar nebūtiskiem citu ogļūdeņražu gāzu piejaukumiem; [Šeit un turpmāk neoficiāls tulkojums]

[..]

“Aizsargieklājums” (cisternu) ir oderējums vai pārklājums, kas aizsargā metāliskas cisternas materiālu no pārvadājamajām vielām;

PIEZĪME: Šī definīcija neattiecas uz oderējumu vai pārklājumu, ko izmanto tikai pārvadājamās vielas aizsardzībai.

[..]

“Tilpne” (cisternu) ir tā cisternas daļa, kurā atrodas pārvadājamā viela, tostarp atveres un to slēģelementi, bet kura neietver tās apkalpošanas vai ārējo iebūvēto aprīkojumu;

[..]

“Cisterna” ir tilpne, ieskaitot tās apkalpošanas un iebūvēto aprīkojumu. [..]

[..]

“Autocisterna” ir transportlīdzeklis, kas izgatavots šķidrumu, gāzu vai pulverveida vielu pārvadāšanai un kam ir viena vai vairākas piestiprinātas cisternas. Līdz ar pašu transportlīdzekli vai tā vietā izmantotām ritošās daļas vienībām autocisterna sastāv no vienas vai vairākām tilpnēm, to aprīkojuma vienībām, kā arī stiprinājumiem savienošanai ar transportlīdzekli vai ritošās daļas vienībām;

[..].”

C. Nīderlandes tiesību akti

10. *Algemene wet bestuursrecht* (Nīderlandes Vispārējs administratīvo tiesību likums) 8:69a pants ir formulēts šādi:

“Administratīvā tiesa neatceļ lēmumu rakstītas vai nerakstītas tiesību normas vai vispārēja tiesību principa pārkāpuma dēļ, ja šī tiesību norma vai princips acimredzami nav paredzēti tās personas interešu aizsardzībai, kura uz tiem atsaucas.”

II. Fakti, pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

11. Pamatlieta attiecas uz Nīderlandes pilsētas Purmerendas [*Purmerend*] iedzīvotājas (turpmāk tekstā – “X”) celto prasību, apstrīdot noteiktus nosacījumus, kuri iekļauti vides atļaujā, kas izsniegta SNG uzpildes stacijas operatoram. Saskaņā ar nolēmumu par prejudiciālu jautājumu uzdošanu X tiesvedības galvenais mērķis nav atcelt šos nosacījumus, bet gan noteikt aizliegumu pārdot SNG attiecīgajā SNG uzpildes stacijā. X ir bažas par jautājumiem, kas saistīti ar SNG pārdošanas apdzīvotā teritorijā drošību.

12. SNG uzpildes stacijai ir atļauja tirgot SNG no 1977. gada 8. novembra. 1998. gada 30. martā *College van burgemeester en wethouders van de gemeente Purmerend* (Purmerendas pilsētas dome, turpmāk tekstā – “College”) atbilstoši Nīderlandes Vides aizsardzības likumam (turpmāk tekstā – “*Wet milieubeheer*”) izsniedza iekārtas atļauju. Šī atļauja turpmāk vairākkārt tika grozīta. 2016. gada 18. janvārī vides atļaujā tika iekļauti divi nosacījumi attiecībā uz transportlīdzekļiem, ar kuriem SNG uzpildes stacijai tiek piegādāta SNG, proti, viens no tiem paredzēja, ka šiem transportlīdzekļiem jābūt aprīkoti ar karstumizturīgu aizsargizolāciju⁴, savukārt otrs paredzēja, ka tiem ir jābūt aprīkoti ar uzlabotu (un drošāku) uzpildes šļūteni. Saskaņā ar *College Tiesai* iesniegtajiem apsvērumiem šie papildu nosacījumi tika iekļauti vides atļaujā pēc SNG uzpildes stacijas operatora lūguma, lai palielinātu SNG uzpildes stacijas drošības līmeni tā, lai tā varētu saglabāt tai izsniegto vides atļauju atbilstoši jaunajiem un stingrākiem kritērijiem nekā tie, kas tai iepriekš bija piemērojami.

4 Holandiešu valodā – “*hittewerende bekleding*”.

13. Papildu prasības tika piemērotas gandrīz vienlaikus ar tās sūdzības izskatīšanu, ko X bija iesniegusi *College* saistībā ar SNG uzpildes stacijai izsniegto vides atļauju. *College* apgalvo, ka SNG uzpildes stacijai juridiski bija jāievēro papildu nosacījumi, kuri samazinātu katastrofas risku līdz tādām līmenim, kas atzīstams par pieņemamu.

14. X lūdz atcelt abus vides atļaujā iekļautos nosacījumus, proti, to, kas paredz, ka SNG uzpildes stacijai piegādi drīkst veikt tikai ar SNG autocisternām, kas ir aprīkotas ar karstumizturīgu aizsargizolāciju, un to, kas attiecas uz autocisternas SNG uzpildes šļūteni. X nepastrīd šos nosacījumus kā tādus, bet lūdz tos atcelt, pamatojoties uz to, ka tie neesot izpildāmi, jo ir pretrunā Savienības tiesību aktiem. X pārsūdzības galvenais mērķis ir SNG uzpildes stacijai izsniegtās vides atļaujas atsaukšana. Neīstenojot nosacījumos paredzētās papildu drošības prasības, drošības distancē līdz salīdzinoši neaizsargātiem objektiem būtu jābūt lielākai, bet SNG uzpildes stacija savas atrašanās vietas dēļ nevarētu izpildīt prasību par šādu lielāku drošības distanci.

15. Konkrētāk, iesniedzējtiesā X apgalvo, ka abi nosacījumi esot pretrunā Direktīvai 2008/68 un/vai LESD 34. pantam un tāpēc neesot izpildāmi.

16. Iesniedzējtiesa ir secinājusi, ka saskaņā ar Nīderlandes tiesību aktiem *College* nedrīkst vides atļaujā iekļaut neizpildāmus nosacījumus un X – kā degvielas uzpildes stacijas tuvumā dzīvojoša persona – esot ieinteresēta, lai atļaujas nosacījumi būtu izpildāmi. Līdz ar to iesniedzējtiesa uzskata, ka tai esot jālemj par X prasījuma būtību, ka nosacījumi neesot izpildāmi un tādēļ nodrošinot tikai šķietamu drošību.

17. Iesniedzējtiesa uzskata, ka nosacījums par uzpildes šļūteni neesot pretrunā Direktīvas 2008/68 normām un līdz ar to minētais nosacījums varot tikt apstiprināts. Tāpēc prejudiciālie jautājumi neattiecas uz prasību par uzpildes šļūteni, tomēr lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu ir minēts detalizēts šā nosacījuma apraksts.

18. Ņemot vērā minēto, *Raad van State* (Valsts padome, Nīderlande) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

- “1) a) Vai Direktīvas 2008/68/EK 5. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj SNG uzpildes stacijai izsniegtā atļaujā ietvertu nosacījumu, atbilstoši kuram konkrētajai SNG uzpildes stacijai piegādi drīkst veikt tikai ar SNG autocisternām, kas aprīkotas ar karstumizturīgu aizsargizolāciju, vienlaicīgi tieši neparedzot šādu pienākumu vienam vai vairākiem SNG autocisternu operatoriem?
- b) Vai, lai atbildētu uz pirmo jautājumu, ir svarīgi, ka dalībvalsts ar SNG nozares tirgus dalībnieku (tostarp, SNG uzpildes staciju operatori, SNG ražotāji, tirgotāji un pārvadātāji) organizācijām ir noslēgusi tādu vienošanos kā “*Safety Deal hittewerende bekleding op LPG-autogastankwagens*” (*Safety Deal* par SNG autocisternu aprīkošanu ar karstumizturīgu aizsargizolāciju), kurā puses ir apņēmušās piemērot karstumizturīgu aizsargizolāciju, un šī dalībvalsts pēc tam ir pieņēmusi tādu apkārtrakstu kā “*Circulaire effectafstanden externe veiligheid LPG-tankstations voor besluiten met gevolgen voor de effecten van een ongeval*” (Apkārtraksts par drošības distanci SNG uzpildes staciju ārējās drošības kontekstā saistībā ar lēmumiem attiecībā uz nelaimes gadījuma sekām), paredzot papildu risku pārvaldības politiku, kas ir balstīta uz pieņēmumu, ka SNG uzpildes stacijām piegāde tiek veikta ar autocisternām, kuras ir aprīkotas ar karstumizturīgu aizsargizolāciju?

- 2) a) Ja valsts tiesa izvērtē tāda izpildes lēmuma likumību, kura mērķis ir īstenot atļaujas nosacījumu, kas kļuvis galīgs un neatbilst Savienības tiesībām:
- vai saskaņā ar Savienības tiesībām, it īpaši Tiesas judikatūru par valstu procesuālo autonomiju, ir pieļaujams, ka valsts tiesa principā prezumē šāda atļaujas nosacījuma likumību, ja vien tas nav acīmredzami pretrunā augstāka juridiska spēka tiesību normām, tostarp Savienības tiesībām? Ja tas tā ir, vai Savienības tiesības paredz šai atkāpei (papildu) nosacījumus?
 - vai arī valsts tiesai saskaņā ar Savienības tiesībām – tostarp, ņemot vērā Tiesas spriedumus, 1999. gada 29. aprīlis, *Ciola* (C-224/97, EU:C:1999:212), un 2006. gada 6. aprīlis, *ED & F Man Sugar* (C-274/04, EU:C:2006:233), – šāds atļaujas nosacījums nav jāpiemēro Savienības tiesību pārkāpuma dēļ?
- b) Vai, atbildot uz otrā jautājuma a) daļu, ir nozīme tam, vai izpildes lēmums pēc būtības ir kaitējuma novēršanas līdzeklis (*remedy*) vai krimināltiesiska sankcija (*criminal charge*)?”

19. Rakstveida apsvērumus iesniedza *College van burgemeester en wethouders van de gemeente Purmerend* (turpmāk tekstā – “*College*”), Vācijas un Nīderlandes valdības un Eiropas Komisija.

20. Sākotnēji Tiesa uzdeva divus jautājumus mutvārdu atbildēm lietas dalībniekiem, kuri bija paredzējuši piedalīties plānotajā tiesas sēdē. *Covid-19* pandēmijas dēļ tiesas sēde tika atcelta, un abi jautājumi tika uzdoti rakstveida atbildes sniegšanai Eiropas Savienības Tiesas statūtu 23. pantā norādītajām ieinteresētajām personām.

21. Tika uzdoti šādi jautājumi:

“Vai saskaņā ar Direktīvas 2008/68 1. panta 5. punktu, lasot to kopā ar minētās direktīvas 5. panta 1. punktu, dalībvalstis var paredzēt stingrākas prasības, ja to piemērošanu nosaka tādi iemesli, kas nav saistīti ar pārvaldājumu drošību, piemēram, vides aizsardzība?”

Ja tas tā ir, kādām sekām vajadzētu izrietēt no tā, lai atbildētu uz pirmo prejudiciālo jautājumu?”

22. *College*, Vācijas un Nīderlandes valdības, kā arī Eiropas Komisija atbildēja rakstveidā uz jautājumiem.

III. Analīze

A. Par pirmo jautājumu

1. Sākotnējās piezīmes par pirmo jautājumu

23. Pirmā jautājuma a) daļā, kā to formulējusi iesniedzējtiesa, Tiesai tiek lūgts tikai skaidrot Direktīvas 2008/68 5. panta 1. punkta piemērošanu. Tomēr patiesībā iesniedzējtiesas jautājums ir par to, vai vides atļaujā iekļautie nosacījumi saistībā ar SNG autocisternām, ar kurām drīkst veikt piegādi Purmerendas SNG uzpildes stacijai, proti, prasība par karstumizturīgu aizsargizolāciju un uzpildes šļūteni, nav izpildāmi, jo šie nosacījumi ir pretrunā Savienības tiesībām (konkrētāk, Direktīvas 2008/68 noteikumiem). Ja šie nosacījumi nav izpildāmi un SNG uzpildes stacijai piegādi faktiski drīkst veikt ar jebkuru SNG autocisternu, kas atbilst Direktīvā 2008/68 minētajām drošības prasībām, iespējams, Purmerendas SNG uzpildes stacija varētu neatbilst Nīderlandes tiesību aktos paredzētajiem drošības standartiem. Ja šie nosacījumi ir juridiski saistoši, šķiet, ka atbilstoši lūgumam sniegt prejudiciālu nolēmumu drošības standarti, kas tiek attiecināti uz SNG uzpildes staciju, varētu tikt ievēroti.

24. Iesniedzējtiesa uzskata, ka prasība par uzpildes šļūteni nav pretrunā Savienības tiesībām un tāpēc nav lūgusi to precizēt. Es neesmu pārliecināts, vai šis secinājums ir pareizs, tādēļ, lai sniegtu iesniedzējtiesai lietderīgas atbildes pamatlietas problemātikas izspriešanai, es sniegšu Tiesai ieteikumu par to, kā tā varētu sniegt iesniedzējtiesai norādes attiecībā arī uz šo nosacījumu.

25. Iesniedzējtiesa ir loģiski sadalījusi savus jautājumus divās daļās, proti, pirmā jautājuma a) un b) daļa ir par to, vai nosacījumi ir pretrunā Savienības tiesībām, savukārt otrā jautājuma a) un b) daļa attiecas uz to, vai nosacījumi var būt izpildāmi, pat ja tie pēc būtības ir pretrunā Savienības tiesībām, jo lēmums, ar kuru tie tiek piemēroti, ir kļuvis galīgs saskaņā ar Nīderlandes procesuālajām tiesībām.

26. Rakstveida apsvērumos Komisija ierosināja, ka Direktīvas 2008/68 1. panta 5. punkts varētu būt svarīgs, lai noskaidrotu, vai nosacījumi ir pieļaujami, turklāt Tiesa abus šo secinājumu 21. punktā minētos jautājumus uzdeva ieinteresētajām personām, dodot iespēju sniegt apsvērumus par šo jautājumu.

27. Atbilstoši direktīvas struktūrai un loģikai vispirms es izvērtēšu apsvērumus par 1. panta 5. punktu gan saistībā ar prasību par karstumizturīgu aizsargizolāciju, gan prasību par uzpildes šļūteni, pirms pievērsos 5. panta 1. punkta analīzei.

28. Pirmā jautājuma b) daļa attiecas uz *Safety Deal*⁵ un apkārtraksta⁶ iespējamo ietekmi uz pirmā jautājuma a) daļu. Šo apakšjautājumu es aplūkošu kopā ar pirmā jautājuma a) daļu.

2. Direktīvas 2008/68 mērķis

29. Direktīva 2008/68 tika pieņemta, lai aizstātu Direktīvas 94/55⁷ un 96/49⁸ un izveidotu kopēju režīmu, kas attiecas uz visiem bīstamo kravu iekšzemes pārvadājumu aspektiem (pa autoceļiem, dzelzceļu un iekšējiem ūdensceļiem)⁹. Direktīvā 2008/68 šis mērķis tiek sasniegts, attiecinot trīs starptautiskajos nolīgumos paredzētos noteikumus par bīstamo kravu starptautiskajiem pārvadājumiem arī uz pārvadājumiem dalībvalstu teritorijā un starp tām, lai saskaņotu bīstamo kravu pārvadājumu nosacījumus un “nodrošinātu kopējā pārvadājumu tirgus darbību”¹⁰. Direktīvā 2008/68 izvirzītie mērķi ir “nodrošināt saskaņotu drošuma noteikumu vienotu piemērošanu visā [Savienībā]” un “valsts teritorijā veikt pārvadājumu un starptautisko pārvadājumu augsta līmeņa drošumu”¹¹.

3. Vai nosacījumi (par karstumizturīgu aizsargizolāciju un uzpildes šļūteni) pārsniedz to, kas paredzēts Direktīvā un ADR?

30. Iesniedzējtiesas jautājumi paredz, ka prasība par karstumizturīgu aizsargizolāciju, kas iekļauta Purmerendas SNG uzpildes stacijai izsniegtās vides atļaujas nosacījumos, pārsniedz to, kas parasti tiek attiecināts uz SNG autocisternām saskaņā ar Direktīvu 2008/68 un ADR. Lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu papildu analīzei saistībā ar nosacījumu par uzpildes šļūteni ir tāda pati nozīme. Ja šie nosacījumi nepārsniegtu direktīvā paredzētās prasības, prejudiciālie jautājumi būtu strīdīgi. Nevienam no

5 *Safety Deal hittewerende bekleding op LPG-autogastankwagens* (turpmāk tekstā – “*Safety Deal*”).

6 *Circulaire effectafstanden externe veiligheid LPG-tankstations voor besluiten met gevolgen voor de effecten van een ongeval* (turpmāk tekstā – “apkārtraksts”).

7 Padomes Direktīva 94/55/EK (1994. gada 21. novembris) par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz bīstamo kravu pārvadāšanu pa autoceļiem (OV 1994, L 319, 7. lpp.).

8 Padomes Direktīva 96/49/EK (1996. gada 23. jūlijs) par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz bīstamo kravu pārvadāšanu pa dzelzceļu (OV 1996, L 235, 25. lpp.).

9 Skat. Direktīvas 2008/68 3. apsvērumu.

10 Skat. Direktīvas 2008/68 1. panta 1. punktu un 5. apsvērumu.

11 Skat. Direktīvas 2008/68 22. apsvērumu.

lietas dalībniekiem, kuri ir iesnieguši apsvērumus, nav apgalvojis pretējo. No lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet arī, ka Nīderlandes valdība atturējās *Safety Deal* iekļauto attiecīgo prasību par karstumizturīgu aizsargizolāciju noteikt kā saistošus vispārējus noteikumus, kuri būtu piemērojami valsts līmenī, ņemot vērā bažas par iespējamo Direktīvas 2008/68 5. panta 1. punkta pārkāpumu¹².

31. Līdz ar to mana analīze ir balstīta uz pieņēmumu, ka prasības par karstumizturīgu aizsargizolāciju un uzpildes šļūteni abas ir nosacījumi, kas ir plašāki nekā tie, kas ir jāizpilda SNG autocisternas operatoram, lai atbilstu Direktīvas 2008/68 prasībām.

4. Vai Direktīva 2008/68 ir attiecināma uz nosacījumiem, kuri ir iekļauti tādā vides atļaujā kā Purmerendas SNG uzpildes stacijai izsniegta vides atļauja?

32. Rakstveida apsvērumos Nīderlandes valdība un *College* apgalvo, ka nosacījumi, kuri iekļauti Purmerendas SNG uzpildes stacijai izsniegtajā vides atļaujā, neietilpstot Direktīvas 2008/68 materiālās piemērošanas jomā. Šajā kontekstā *College* ir uzsvērusi, ka nosacījumi, kuri iekļauti vides atļaujā, esot attiecināmi uz SNG degvielas uzpildes stacijas operatoru, nevis uz SNG autocisternas pārvadātāju vai operatoru.

33. Turklāt *College* uzsver, ka vides atļaujā iekļautie nosacījumi esot attiecināmi uz “iekārtas” darbību un ka no šādas atļaujas būtības izriet, ka ar to nevarot noteikt jebkādas konstrukcijas vai citas prasības, kuras šajā sakarā ir piemērojamas SNG autocisternām.

34. *College* arī norāda, ka vides atļaujā iekļautie nosacījumi neesot vispārēji nosacījumi attiecībā uz konstrukciju. Tie neesot attiecināmi uz visām SNG autocisternām (neatkarīgi no to reģistrācijas vai laišanas ekspluatācijā vietas) vai visām SNG uzpildes stacijām Nīderlandē. Tie tikai paredz aizliegumu veikt piegādi Purmerendas SNG uzpildes stacijas operatoram ar SNG autocisternām, kuras nav aprīkotas ar nepieciešamo karstumizturīgu aizsargizolāciju (un jāpiebilst, ar uzpildes šļūteni).

35. *College* ir arī uzsvērusi, ka abi nosacījumi, proti, par karstumizturīgu aizsargizolāciju un uzpildes šļūteni tika noteikti pēc SNG uzpildes stacijas operatora lūguma.

36. Manuprāt, neviens no šiem argumentiem nav pārliecinošs.

37. Saskaņā ar Direktīvas 2008/68 preambulas 22. apsvērumu tā ir vērsta uz divu mērķu sasniegšanu, proti, “nodrošināt saskaņotu drošuma noteikumu vienotu piemērošanu visā [Savienībā]” un nodrošināt “valsts teritorijā veiktu pārvadājumu un starptautisko pārvadājumu augsta līmeņa drošumu”. Būtībā tas tiek īstenots, pārņemot trīs starptautiskajos nolīgumos par bīstamo kravu starptautiskajiem pārvadājumiem paredzētos noteikumus un attiecinot tos uz šādu kravu iekšzemes pārvadājumiem Savienībā¹³, ar atsevišķiem ierobežotiem izņēmumiem. Izskatāmajā lietā starp šiem trim starptautiskajiem nolīgumiem nozīme ir tikai *ADR*.

38. Direktīvas 2008/68 3. panta 2. punktā ir paredzēts pienākums dalībvalstīm atļaut bīstamo kravu pārvadājumus, ja ir ievēroti direktīvā paredzētie nosacījumi.

¹² Skat. lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, 44. punkts.

¹³ Skat. direktīvas 4. un 5. apsvērumu.

39. Vides atļauja, ko *College* ir izsniegusi Purmerendas SNG uzpildes stacijai, un šajā atļaujā iekļautie nosacījumi nepārprotami ir decentralizētas publiskas iestādes juridiski akti. Vides atļaujā iekļauto nosacījumu mērķis ir paredzēt to transportlīdzekļu ierobežojumu, kuri faktiski var apgādāt konkrēto SNG uzpildes staciju, nosakot, ka SNG uzpildes stacijas operatoram piegādi nedrīkst veikt ar autocisternām, kas, lai arī pilnībā atbilst Direktīvas 2008/68 prasībām, neizpilda šos papildu nosacījumus. Šajā kontekstā nav nozīmes tam, ka vides atļauja ir īpašs individuāls administratīvs lēmums¹⁴.

40. Tāpēc, ciktāl vides atļaujā iekļautie nosacījumi pārsniedz to, kas paredzēts Direktīvā 2008/68, tie ir pretrunā minētai direktīvai, izņemot, ja nosacījumus var pamatot ar vienu no tās normām, kurā dalībvalstīm ir piešķirta rīcības brīvība ieviest stingrākus pasākumus. Tādēļ, ja vien tas tā nav, sākumpunkts būtu, ka Nīderlandes iestādēm nebūtu jāizpilda šie nosacījumi.

5. *Vai, lai atbildētu uz pirmo jautājumu, ir būtisks LESD 34. pants?*

41. Kā Vācijas valdība ir norādījusi savu apsvērumu 34. punktā, ir jāuzskata, ka, ciktāl tas attiecas uz SNG autocisternu drošības prasībām, ar Direktīvu 2008/68 ir veikta izsmeljoša saskaņošana Savienības līmenī. Tāpēc jautājums par abu vides atļaujā iekļauto nosacījumu saderību ir jāizvērtē, vadoties no šī direktīvas, nevis primāro tiesību noteikumiem¹⁵. Līdz ar to nav jāanalizē nosacījumi un prasības, kas tiek uzliktas, ņemot vērā LESD 34. pantu. Katrā ziņā prejudiciālie jautājumi nav jāpaskaidro šajā ziņā.

6. *Direktīvas 2008/68 1. panta 5. punkts*

42. Savos rakstveida apsvērumos Komisija apgalvo, ka saskaņā ar Direktīvas 2008/68 1. panta 5. punktu nosacījumi varētu būt pieļaujami, ja tie ir ieviesti tādu iemeslu dēļ, kas nav saistīti ar pārvadājumu drošību. Rakstveida atbildē uz Tiesas uzdotajiem jautājumiem Vācijas valdība ir iebildusi pret šo jēdzienu, savukārt *College* un Nīderlandes valdība savās atbildēs to ir atbalstījušas.

43. Savā atbildē Vācijas valdība apgalvo, ka 1. panta 5. punktā minētā izņēmuma mērķis ir ļaut valsts iestādēm noteikt ierobežojumus attiecībā uz šķērsošanu tādu iemeslu dēļ kā valsts drošība vai vides aizsardzība, piemēram, ierobežojumi šķērsot aizsargājamās teritorijas. Tā pamatojas uz normas gramatisko interpretāciju, kas ļauj dalībvalstīm reglamentēt vai aizliegt “pārvadājumus” (“*transport*”)¹⁶ (attiecīgo kravu pārvadāšanas izpratnē) savā teritorijā, un norāda ka, pēc tās domām, ar šo tiesību normu nevar pamatot konstrukcijas prasības 5. panta 1. punkta izpratnē.

44. Savā atbildē *College* apgalvo, ka nosacījumi tika iekļauti, lai aizsargātu vidi un nodrošinātu tādas SNG uzpildes stacijas ārējo drošību, kura atrodas apdzīvotā teritorijā, un ka, pēc tās domām, šie iemesli atšķiras no pārvadājumu drošības.

45. Vispirms jānorāda, ka Direktīvas 2008/68 1. panta 5. punktā un 5. panta 1. punktā, vienam otru papildinot, ir noteikti apstākļi, kuros dalībvalstis attiecīgi var “reglamentēt vai aizliegt” bīstamu kravu pārvadājumus savā teritorijā “tādu iemeslu dēļ, kas nav saistīti ar drošību pārvadājuma laikā”, vai piemērot ierobežojumus “ar pārvadājuma drošumu saistītu iemeslu dēļ”. Tādējādi 1. panta 5. punktā ir noteikts tas, ko dalībvalstis var darīt direktīvas piemērošanas jomā “tādu iemeslu dēļ, kas nav saistīti ar drošību pārvadājuma laikā”, savukārt 5. panta 1. punktā ir noteikts tas pats attiecībā uz ierobežojumiem, ko dalībvalstis var paredzēt “ar pārvadājuma drošumu saistītu iemeslu dēļ”.

14 Skat. spriedumu, 1999. gada 29. aprīlis, *Ciola* (C-224/97, EU:C:1999:212, 32. un 33. punkts).

15 Šajā ziņā skat. spriedumus, 2007. gada 17. jūnijs, *AGM-COS.MET* (C-470/03, EU:C:2007:213, 50. punkts), un 2014. gada 1. jūlijs, *Ålands Vindkraft* (C-573/12, EU:C:2014:2037, 57. punkts).

16 Vācu valodā – “*Beförderung*”.

46. Saskaņā ar Direktīvas 2008/68 1. panta 5. punktu dalībvalstīm paredzētā rīcības brīvība reglamentēt vai aizliegt bīstamu kravu pārvadājumus ir izņēmums no 3. panta 1. un 2. punktā ietvertā vispārējā noteikuma, kas paredz, ka bīstamas kravas nepārvadā, ja tas ir aizliegts ar direktīvas attiecīgajiem pielikumiem, un ka šādu kravu pārvadājumus atļauj, ja ir ievēroti šajos pielikumos izklāstītie nosacījumi. Kā izņēmums no vispārīgā noteikuma 1. panta 5. punktā paredzētā dalībvalstu rīcības brīvība ir jāinterpretē šauri. Šo secinājumu skaidri apstiprina 1. panta 5. punkta formulējums, kurā paredzēts, ka, lai noteikumi vai aizliegumi būtu pieļaujami saskaņā ar šo normu, tiem jābūt noteiktiem *tikai* tādu iemeslu dēļ, kas nav saistīti ar drošību pārvadājuma laikā. Saskaņā ar 1. panta 5. punkta skaidro formulējumu uz noteikumiem vai aizliegumiem, kuri daļēji ir paredzēti tādu iemeslu dēļ, kas saistīti ar drošību pārvadājuma laikā, nevar attiecināt šajā normā paredzēto izņēmumu.

47. Minēto izpratni pamato šo secinājumu 43. punktā norādītie argumenti. Ja 1. panta 5. punkta mērķis pirmām kārtām ir piešķirt dalībvalstīm rīcības brīvību reglamentēt vai aizliegt bīstamu kravu pārvadājumus īpaši jutīgās zonās, kā var apgalvot, pamatojoties uz Direktīvas 2008/68 11. apsvērumu¹⁷, šķiet, ir piemēroti izmantot apzīmētājvārdu “tikai”. Ja dalībvalsts nolēm ierobežot konkrēta maršruta izmantošanu, piemēram, aizsargājamā vides zonā vai blīvi apdzīvotā teritorijā, šis aizliegums būtu pieļaujams “tikai” tādu iemeslu dēļ, kas nav saistīti ar drošību pārvadājuma laikā. Pārvadājuma drošība netiktu ietekmēta tikai tāpēc, ka ir jāizmanto cits maršruts, taču vide varētu tikt pasargāta no riska, kas saistīts ar jebkādiem bīstamu kravu pārvadājumiem. Šādi pasākumi arī neizkropļo vai nesadala bīstamo kravu pārvadājumu iekšējo tirgu.

48. Iesniedzējtiesai ir jānosaka, vai Purmerendas SNG uzpildes stacijai izsniegtajā vides atļaujā iekļautie nosacījumi bija paredzēti *tikai* tādu iemeslu dēļ, kas nav saistīti ar drošību pārvadājuma laikā”. Tomēr ir grūti iedomāties simboliskāku ar pārvadājumu drošību saistītu noteikumu nekā SNG autocisternu konstrukcijas prasības, kuru mērķis ir aizkavēt vai novērst verdoša šķidrums tvaiku izplešanās sprādzienu (*Boiling Liquid Expanding Vapour Explosion*) ugunsgrēka gadījumā.

49. Tāpat ir grūti iedomāties, kā prasību par to, ka jāizmanto *drošāka* uzpildes šļūtene, varētu uzskatīt par tādu, kas ir ieviesta *tikai* tādu iemeslu dēļ, kas nav saistīti ar drošību pārvadājuma laikā, ja “pārvadājumi” īpaši ietver arī kravu “iekraušanu un izkraušanu”¹⁸. Abu nosacījumu iekļaušanas mērķis bija samazināt katastrofas risku saistībā ar SNG piegādi, tostarp autocisternas nogādāšanu attiecīgajā vietā, SNG izkraušanas darbībām un došanos prom, proti, darbībām, kuras visas pilnīgi un galīgi ietilpst jēdziena “pārvadājumi” piemērošanas jomā, kā tas izmantots Direktīvas 2008/68 izpratnē.

50. Manuprāt, tas vien, ka attiecīgie nosacījumi tika iekļauti vides atļaujā, kuras mērķis bija Purmerendas SNG uzpildes stacijas apkārtnes aizsardzība, nevar mainīt nosacījumu būtību. Tie ir tikai attiecināmi uz tiem pārvadājumiem pa autoceļiem, kuri tiek veikti SNG uzpildes stacijai, un uz SNG izkraušanas darbībām tajā, izmantojot autocisternas, kā arī tie nepārprotami ir vērsti uz nelaiemes gadījumu novēršanu vai to seku mazināšanu pārvadājuma, tostarp kravas izkraušanas laikā. Uz šīm darbībām ir pilnībā attiecināms Direktīvas 2008/68 tvērums, un, manuprāt, ierobežojumu būtību nevar mainīt tas, kā tie tiek apzīmēti vai kur tie tiek noteikti.

51. Iesniedzējtiesa īpaši ir lūgusi skaidrojumu, vai atbildi uz pirmā jautājuma a) daļu ietekmē *Safety Deal* par SNG autocisternu aprīkošanu ar karstumizturīgu aizsargizolāciju (turpmāk tekstā – “*Safety deal*”), ko Nīderlandes valdība ir noslūgusi ar SNG nozares tirgus dalībniekiem.

¹⁷ Direktīvas 2008/68 11. apsvērumā ir paredzēts: “Katrai dalībvalstij būtu jāsauglabā tiesības reglamentēt vai aizliegt bīstamu kravu pārvadājumus tās teritorijā tādu iemeslu dēļ, kas nav saistīti ar drošību, piemēram, valsts drošības vai vides aizsardzības iemeslu dēļ.”

¹⁸ Direktīvas 2008/68 1. panta 1. punkts.

52. Iesniedzējtiesa ar jautājumu būtībā jautā, vai varētu uzskatīt, ka tas, ka paralēli pastāv pasākumi, kuriem ir tāda pati vai līdzīga ietekme kā nosacījumiem, kas ir iekļauti Purmerendas SNG uzpildes stacijai izsniegtajā vides atļaujā, un kurus SNG tirgus dalībnieki Nīderlandē ir noslēguši kā vienošanos, ko reglamentē privāttiesības, varētu kaut kā mainīt vides atļaujā paredzēto nosacījumu būtību. Manuprāt, pienākumu, kuri izriet no privāttiesībām, paralēla pastāvēšana nevar mainīt vides atļaujā, kas izsniegta SNG uzpildes stacijai, iekļauto nosacījumu vai Nīderlandes iestāžu pienākuma ievērot Direktīvu 2008/68 publisko tiesību raksturu.

53. Manuprāt, šo iemeslu dēļ Direktīvas 2008/68 1. panta 5. punktā dalībvalstīm nav paredzēta nekāda rīcības brīvība noteikt tādas drošības prasības kā, piemēram, vides atļaujā iekļautie papildu nosacījumi par karstumizturīgu aizsargizolāciju un uzpildes šļūteni, kuri pārsniedz to, kas paredzēts Direktīvā 2008/68.

7. Direktīvas 2008/68 5. panta 1. punkts

54. Saskaņā ar Direktīvas 2008/68 5. panta 1. punktu ar pārvadājuma drošumu saistītu iemeslu dēļ dalībvalstis drīkst “piemērot stingrākus noteikumus” atsevišķos ierobežotos gadījumos. Stingrākiem noteikumiem ir jāattiecas uz bīstamo kravu pārvadājumiem “valsts teritorijā”, ko veic ar transportlīdzekļiem, “kuri reģistrēti vai laisti ekspluatācijā tās teritorijā”, turklāt šie noteikumi nav attiecināmi uz “konstrukcijas prasībām”.

55. Ir skaidrs, ka ar vides atļaujā, kas izsniegta Purmerendas SNG uzpildes stacijai, iekļautajiem nosacījumiem, kā tie aprakstīti lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu, prasības tiek noteiktas ne tikai transportlīdzekļiem, ar kuriem tiek veikti pārvadājumi valsts teritorijā, bet arī tiem, ar kuriem tiek veikti pārrobežu pārvadājumi, istenojot SNG piegādi SNG uzpildes stacijām. Nosacījumi ir vienādi piemērojami abos gadījumos. Tāpat šie nosacījumi ir piemērojami ne tikai transportlīdzekļiem, kuri “reģistrēti vai laisti ekspluatācijā” Nīderlandē, bet gan neatkarīgi no transportlīdzekļa reģistrācijas valsts. Jau šo iemeslu dēļ vides atļaujā iekļautie nosacījumi par karstumizturīgu aizsargizolāciju un uzpildes šļūteni nebūtu pieļaujami atbilstoši Direktīvas 2008/68 5. panta 1. punktam.

56. Tomēr pirmajā prejudiciālajā jautājumā iesniedzējtiesa uzsver citu aspektu, proti, vai vides atļaujā, kas izsniegta Purmerendas SNG uzpildes stacijai, iekļautie nosacījumi ir pretrunā Direktīvai 2008/68, jo tie ir “konstrukcijas prasības” un līdz ar to nav “stingrāki noteikumi”, ko Nīderlandes valdība pamatoti varētu piemērot saskaņā ar 5. panta 1. punktā paredzēto izņēmumu, ja tie būtu attiecināmi tikai uz pārvadājumiem valsts teritorijā ar transportlīdzekļiem, kuri reģistrēti vai laisti ekspluatācijā Nīderlandē. Iesniedzējtiesa secināja, ka šajā ziņā prasība par uzpildes šļūteni nav “konstrukcijas prasība”, un lūdza Tiesai sniegt norādes par to, vai prasība par karstumizturīgu aizsargizolāciju būtu jāuzskata par “konstrukcijas prasību” šīs normas izpratnē.

57. 5. panta 1. punktā nav precizēts, kas būtu jāsaprot ar jēdzienu “konstrukcijas prasības”. Šajā normā nav arī precizēts vai ierobežots to objektu veids, uz kuriem būtu jāattiecinā minētās “konstrukcijas prasības”. No Direktīvas 2008/68 16. apsvēruma izriet, ka “konstrukcijas prasības” var attiekties gan uz “transportlīdzekļiem”, gan “iekārtām”, sīkāk neprecizējot jēdziena “iekārta” nozīmi.

58. Tomēr loģiski, ka aizliegums par “stingrākiem” noteikumiem saistībā ar konstrukcijas prasībām vismaz tiktu attiecināts uz tāda paša veida transportlīdzekļiem un iekārtām kā tiem, attiecībā uz kuriem “konstrukcijas prasības” vai prasības attiecībā uz to “konstrukciju” tiek noteiktas ADR.

59. Šķiet, “konstrukcijas prasība” attiecībā gan uz karstumizturīgu aizsargizolāciju, gan uz uzpildes šļūteni būtu uzskatāma par prasību saistībā ar iekārtas konstrukciju, paredzot prasības, kurām šai iekārtai jāatbilst konstruēšanas, izgatavošanas, kā arī specifikāciju ziņā¹⁹. Piemēram, ADR A pielikuma 6.7.2.2. punktā ir paredzētas “vispārīgas prasības konstruēšanai un izgatavošanai” attiecībā uz tilpnēm, tostarp prasības par šādu tilpņu iespējamo “ieklājumu”²⁰. Prasība par to, ka SNG autocisternas tilpnei ir jābūt aprīkotai ar karstumizturīgu aizsargizolāciju vai karstumizturīgu oderējumu, kam jāatbilst noteiktiem tehniskiem kritērijiem, šajā ziņā acīmredzami ir jādefinē kā “konstrukcijas prasība”.

60. Kā vēl vienu piemēru var minēt ADR A pielikuma 6.2.1.3.1. punktu, kurā paredzēts, ka konkrētu apkalpošanas aprīkojumu, proti, “spiedienam pakļautos vārstus, cauruļvadus un citu aprīkojumu” ir “jāprojektē un jābūvē” tā, lai tiktu izpildītas noteiktas plīšanas spiediena prasības. Šādas prasības ir “konstrukcijas prasības” šī jēdziena dabiskajā nozīmē attiecībā uz šo “apkalpošanas aprīkojumu”, tāpat kā papildu tehniskās specifikācijas attiecībā gan uz SNG cisternu, gan uz SNG autocisternas uzpildes šļūteni.

61. Līdz ar to es uzskatu, ka SNG autocisternas konstrukcijas prasības, piemēram, par karstumizturīgu aizsargizolāciju vai īpašu uzpildes šļūteni, kuras pārsniedz to, kas paredzēts Direktīvā 2008/68, un kuras ir vismaz daļēji noteiktas tādu iemeslu dēļ, kas ir saistīti ar drošību pārvadājuma (tostarp iekraušanas un izkraušanas) laikā, ir pretrunā pienākumiem, kuri dalībvalstīm ir paredzēti direktīvā.

B. Par otro jautājumu

62. Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā lūdz norādes par to, kādi secinājumi tai būtu jāizdara gadījumā, ja papildu nosacījumi saistībā ar to SNG autocisternu konstrukciju, ar kurām tiek apkalpota Purmerendas SNG uzpildes stacija, ir prettiesiski saskaņā ar Savienības tiesībām. Ciktāl Savienības tiesībām pretrunā ir ne tikai prasība par karstumizturīgu aizsargizolāciju, bet arī par uzpildes šļūteni, otrais jautājums skar arī šo nosacījumu.

63. Šajā gadījumā iesniedzējtiesa ir saskārusies ar situāciju, kurā saskaņā ar Nīderlandes tiesību aktiem X var pamatoti lūgt atsaukt vides atļaujā iekļautos nosacījumus, ja šie nosacījumi nav izpildāmi, kas savukārt varētu nozīmēt to, ka vides atļauja vairs nav pamatota un var tikt atsaukta²¹.

64. Tādēļ jautājums, kuru iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, *nav* par to, vai Savienības tiesībās attiecīgās dalībvalsts iestādēm ir paredzēta prasība atjaunot un pārskatīt lēmumu, ar kuru vides atļaujā iekļauti papildu nosacījumi, vai, pirmām kārtām, lēmumu par vides atļaujas izsniegšanu. Šāds pienākums pārskatīt administratīvu lēmumu, kas ir pretrunā Savienības tiesībām, varētu rasties noteiktos apstākļos, kā tas precizēts Tiesas judikatūrā, tostarp spriedumā lietā *Kühne un Heitz*²², spriedumā lietā *i21 Germany* un *Arcor*²³ un spriedumā lietā *Kempter*²⁴. Tomēr otrajā jautājumā iesniedzējtiesa konkrēti vēlas noskaidrot, kā tai ir “jāizvērtē *izpildes lēmuma* likumība”²⁵, *nevis* kā tai ir jāizvērtē pašas vides atļaujas spēkā esamība.

19 Skat., piemēram, apgalvojumu ADR A pielikuma 4.3.2.3.2. punktā par tilpnes sienu biežuma prasībām, ka, ja “cisternkonteineri/MEGC, ieskaitot to apkalpošanas aprīkojumu, ir konstruēti” tā, lai izturētu triecienu vai apgāšanos, tie nav jāaizsargā īpašā veidā.

20 Skat., piemēram 6.7.2.2.4. un 6.7.2.2.5. punktu. Lai gan ADR runa ir par “konstruēšanu un izgatavošanu”, šie abi attiecīgās iekārtas aspekti loģiski ir nenodalāmi šajā nolūkā. “Izgatavošana” nav iespējama bez “konstruēšanas”.

21 Es neizsaku nekādu viedokli par šiem valsts tiesību jautājumiem.

22 Spriedums, 2004. gada 13. janvāris, *Kühne & Heitz* (C-453/00, EU:C:2004:17).

23 Spriedums, 2006. gada 19. septembris, *i-21 Vācija un Arcor* (C-392/04 un C-422/04, EU:C:2006:586).

24 Spriedums, 2008. gada 12. februāris, *Kempter* (C-2/06, EU:C:2008:78).

25 Mans izcēlums.

65. Līdz ar to faktiski iesniedzējtiesa lūdz sniegt norādes par citu jautājumu, proti, vai papildu nosacījumi ir izpildāmi, lai gan tie ir pretrunā Savienības tiesībām, jo lēmums, ar kuru tie noteikti, ir kļuvis galīgs saskaņā ar valsts procesuālajām tiesībām. Katrā ziņā izpilde vispirms ir saistīta ar attiecīgo nosacījumu pārkāpumu un pēc tam ar kādu jaunu darbību vai lēmumu attiecīgo iestāžu vārdā, paredzot kāda veida sankcijas vai citas piespiedu rakstura sekas.

66. Kā Tiesa jau ir norādījusi, tostarp spriedumā lietā *Ciola*, visām administratīvajām iestādēm, arī decentralizētajām iestādēm, ir jāievēro pienākumi, kuri izriet no Savienības tiesību pārākuma, un šie pienākumi ir attiecināmi uz konkrētiem individuāliem administratīviem lēmumiem²⁶. Pamatojoties uz minēto, spriedumā lietā *Ciola* Tiesa secināja, ka aizliegums, kas noteikts ar konkrētu individuālu administratīvo lēmumu, kurš ir kļuvis galīgs, bet ir pretrunā Savienības tiesībām, nav jāņem vērā, izvērtējot tā naudas soda pamatotību, kas piemērots par aizlieguma neievērošanu.

67. Izskatāmajā lietā, tāpat kā spriedumā lietā *Ciola*, runa nav par pašu administratīvo aktu kā tādu, bet gan par jautājumu par to, vai uz tajā iekļautajiem nosacījumiem, kuri ir pretrunā Savienības tiesībām, var pamatoties turpmākajos administratīvajos aktos vai izpildes lēmumos, vai arī tie nav jāņem vērā, izvērtējot par šo nosacījumu neievērošanu piemērotas sankcijas, vai, iespējams, izpildes pasākuma, kas ir “tiesiskās aizsardzības līdzeklis”, pamatotību²⁷. Tiesa nolēmumā lietā *ED & F Man Sugar*²⁸ atgādināja, ka sankcijai ir jābalstās uz skaidru un viennozīmīgu tiesisko pamatu, un saistībā ar eksporta kompensācijām noteica, ka likumības un tiesiskās drošības princips nosaka, ka valsts iestādēm un tiesām, tā pārbaudot lēmuma tiesiskumu, ar kuru piemērota sankcija (proti, izpildes lēmuma), jāspēj pārbaudīt tā pamatā esošā atgūšanas lēmuma faktisko pamatojumu, pat ja šis lēmums ir kļuvis galīgs²⁹.

68. Iesniedzējtiesa ir īpaši vēlas noskaidrot, vai ir nozīme tam, vai izpildes lēmums pēc būtības ir vai nu “kaitējuma novēršana (*remedy*)”, vai “krimināltiesiska sankcija (*criminal charge*)”. Es nedomāju, ka tam ir vai vajadzētu būt nozīmei. Jebkurš jauns lēmums, kurš paredz tādu nosacījumu izpildi, kuri ir pretrunā Savienības tiesībām, nav pieļaujams, neatkarīgi no tā, vai tam piemīt krimināltiesisks raksturs vai arī tas ir vērst uz kaitējuma novēršanu. Šajā ziņā es uzskatu, ka Tiesas judikatūra spriedumā lietā *E.B.*³⁰ un spriedumā lietā *Fallimento Olimpiclub*³¹ ir paskaidrojoša.

69. Spriedumā lietā *Fallimento Olimpiclub* saistībā ar strīdu par PVN Tiesa noteica, ka Savienības tiesības “neuzliek valsts tiesai pienākumu nepiemērot valsts procesuālos noteikumus, kas nolēmumam piešķir *res judicata* spēku, pat ja tas ļautu novērst [Savienības] tiesību pārkāpumu”³². Tomēr valsts noteikumi, ar kuriem pārkāpjošajam lēmumam tiek piešķirts *res judicata* spēks, ciktāl par *atšķirīgiem taksācijas gadiem* tika pieņemti *citi lēmumi*, attiecībā uz jautājumu, kas netiek izskatīts atbilstoši Savienības tiesībām, ir pretrunā Savienības tiesībām³³. Citiem vārdiem sakot, sākotnējais lēmums varētu palikt spēkā, bet tas nedrīkstētu noteikt turpmākos lēmumus.

70. Spriedumā lietā *E.B.* policijas ierēdnis 1975. gadā ar administratīvo lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu tika nosūtīts priekšlaicīgā pensijā, pēc tam, kad viņš tika notiesāts par sava dzimuma personu pavešanas netiklībā mēģinājumu. Minētais lēmums paredzēja viņa citādi piemērojamo pensijas maksājumu samazinājumu par 25 %. Pamatojoties uz to, ka sākotnējais lēmums par *E.B.* pensijas maksājumu samazinājumu būtu bijis pretrunā Direktīvai 2000/78/EK³⁴, ja to piemērotu, Tiesa

26 Spriedums, 1999. gada 29. aprīlis, *Ciola* (C-224/97, EU:C:1999:212, 30.–33. punkts).

27 Spriedums, 1999. gada 29. aprīlis, *Ciola* (C-224/97, EU:C:1999:212, 25. punkts).

28 Spriedums, 2006. gada 6. aprīlis, *ED & F Man Sugar* (C-274/04, EU:C:2006:233, 15. punkts).

29 Turpat, 18. punkts.

30 Spriedums, 2019. gada 15. janvāris, *E.B.* (C-258/17, EU:C:2019:17).

31 Spriedums, 2009. gada 3. septembris, *Fallimento Olimpiclub* (C-2/08, EU:C:2009:506).

32 Turpat, 23. punkts.

33 Turpat, rezolutīvā daļa.

34 Padomes Direktīva (2000. gada 27. novembris), ar ko nosaka kopēju sistēmu vienlīdzīgai attieksmei pret nodarbinātību un profesiju (OV 2000, L 303, 16. lpp.).

nosprida, ka valsts tiesai nebija jāizvērtē galīgais lēmums par disciplinārsoda piemērošanu, kas paredzēja E.B. priekšlaicīgu pensionēšanos, bet gan viņa pensijas apmēra samazinājums, lai noteiktu pensiju, kuru viņš būtu saņēmis, ja netiktu pārkāptas viņa tiesības saskaņā ar Savienības tiesību aktiem (šajā gadījumā viņa tiesības netikt diskriminētam seksuālās orientācijas dēļ).

71. Abos gadījumos sākotnējais tiesas nolēmums vai administratīvais lēmums tika atstāts spēkā, bet tas nedrīkstēja būt turpmāko tiesas nolēmumu pamats (lieta *Fallimento Olimpclub*), vai arī nevarēja noteikt tāda publiskā sektora darbinieka tiesības uz pensiju, pret kuru ir ierosināta disciplinārlieta (lieta E.B.) Līdz ar to Tiesa nošķīra vajadzību nodrošināt tiesisko drošību saistībā ar sākotnējiem lēmumiem, kas ir kļuvuši galīgi, un vajadzību aizsargāt likumības principu attiecībā uz turpmākiem lēmumiem vai sākotnējo lēmumu nepārtrauktām sekām. Tāpēc es uzskatu, ka pasākumi vai lēmumi, kuri paredz izpildīt nosacījumus saistībā ar karstumizturīgu aizsargizolāciju un uzpildes šļūteni nav pieļaujami saskaņā ar Savienības tiesībām.

IV. Secinājumi

72. Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, es ierosinu Tiesai uz iesniedzējtiesas prejudiciālajiem jautājumiem atbildēt šādi:

1. Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/68/EK (2008. gada 24. septembris) par bīstamo kravu iekšzemes pārvadājumiem ir jāinterpretē tādējādi, ka tādas SNG autocisternas konstrukcijas prasības, piemēram, par karstumizturīgu aizsargizolāciju vai īpašu uzpildes šļūteni, kuras pārsniedz to, kas paredzēts direktīvā, un kuras ir vismaz daļēji noteiktas tādu iemeslu dēļ, kas ir saistīti ar drošību pārvadājuma (tostarp iekraušanas un izkraušanas) laikā, ir pretrunā pienākumiem, kuri dalībvalstīm ir paredzēti direktīvā.
2. Savienības tiesības, it īpaši Tiesas judikatūra lietā *Ciola* liedz valsts tiesai vai administratīvai iestādei izpildīt administratīvajā lēmumā par vides atļaujas izsniegšanu paredzētus nosacījumus, piemēram, prasību par karstumizturīgu aizsargizolāciju un prasību par uzpildes šļūteni, kuri ir pretrunā Savienības tiesībām, pat ja pats lēmums var tikt atstāts spēkā.